

РЕШЕНИЕ

№ 11015

гр. София, 20.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 57 състав, в публично заседание на 17.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Людмила Коева

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **11886** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – чл. 178 от Административно процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 84, ал. 3 във вр. чл. 75, ал. 1, т. 2 и т. 4 във вр. чл. 8 и чл. 9 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ).

Образувано е по жалба на Шаман А. А., [дата на раждане] в С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., непридружен непълнолетен, с адрес в [населено място], [улица], ет.4, ап.16, чрез адв. А. З., с адрес за призоваване: [населено място], [улица], против Решение № 5233/23.10.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, с което е отхвърлена молбата жалбоподателя за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, немотивирано, постановено в противоречие с административно-производствените правила и материалния закон. Твърди, че е налице нарушение на административно-производствените правила, тъй като административния орган не е анализирал достатъчно данни за района на произход – [населено място], С., не е извършена индивидуална оценка на риска. Решаващият орган бил направил формален анализ на висшия интерес на детето, като не е направил индивидуална оценка на потребностите, възрастта и развитието на жалбоподателя, съгласно Конвенцията за правата на детето, с оглед на което обжалваното решение е издадено в противоречие с Хартата на основните права на ЕС и Конвенцията за правата на детето. Излага аргументи, че неправилно в решението на ДАБ са приложени чл.8 и чл.9 от ЗУБ. Моли съда да отмени оспореното решение и да върне преписката на административния орган за ново разглеждане с указания за предоставяне на международна закрила или хуманитарен статут.

В съдебно заседание жалбоподателят се явява лично, поддържа жалбата и моли същата да бъде

уважена. По делото е постъпило писмено становище от процесуалния представител на жалбоподателя, с изложени доводи за незаконосъобразност на процесното решение и молба за неговата отмяна.

Ответникът – председател на Държавната агенция за бежанците при МС, в съдебно заседание, не се явява и се представлява от юрк.К., която счита жалбата за неоснователна, а обжалваното решение за правилно.

Дирекция „Социално подпомагане“ К. село се представлява от старши социален работник В. Бедникова.

Софийска градска прокуратура, не се представлява и не е изразено становище по жалбата.

Административен съд София – град, след като взе предвид наведените в жалбата доводи и становището на ответника и се запозна със приетите по делото писмени доказателства, намира следното от фактическа страна:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ОК-13-1846/19.09.2024 г. на РПЦ - С. г. подадена от Шаман А. А., от мъжки пол, [дата на раждане] в [населено място], С., гражданин на С., арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, семейно положение - неженен, ЛНЧ [ЕГН].

Личните данни са установени с декларация по чл. 30, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

З. е непридружен непълнолетен по смисъла на §1, т. 4 от ДР на ЗУБ. Назначен му е адвокат по реда на ЗПП, който да осъществява правна помощ и съдействие в хода на административното производство. На основание чл. 15, ал.6 от Закона за закрила на детето е уведомена Дирекция „Социално подпомагане“ по местоживеене. Изготвен е социален доклад от Дирекция „Социално подпомагане“.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на разбираем език, видно от положения подпис на протокол от 06.11.2024 г. (л. 83 – л. 92 от делото). Интервюто е проведено в присъствието на преводач и на назначения по реда на ЗПП процесуален представител – адв. А. З. от НБПП.

Видно от протокола от проведеното интервю, на територията на РБ жалбоподателят пребивава заедно с тримата си братя К. А. А., [дата на раждане] в С., ЛНЧ [ЕГН], Д. А. А., [дата на раждане] в С., на когото от служебно известна информация става ясно, че с решение № 738/14.02.2020 г. на председателя на ДАБ-МС е предоставен хуманитарен статут в Република България и Ид А. А., [дата на раждане] в С., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], който от служебно известна информация става ясно, че с решение № 12662/04.12.2024 г. на председателя на ДАБ при МС на чужденеца е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут. Административният акт е обжалван пред АССГ, който се е произнесъл с решение № 5356 от 17.02.2025 г., постановено по адм. дело № 193/2025 г., с което отменя по жалба на сирийския гражданин решение № 12662/04.12.2024 г. на председателя на ДАБ при МС. Съдебният акт е обжалван пред ВАС и е образувано адм. дело № 3736/2025 г., по което ВАС се е произнесъл с решение № 4862/12.05.2025 г., с което отменя решение № 5356/17.02.2025 г. постановено по описа на АССГ и вместо него отхвърля жалбата на чужденеца. Решението на касационната инстанция е окончателно и не подлежи на обжалване, поради което то влиза в сила от момента на постановяването му, респективно решение № 12662/04.12.2024 г. на председателя на ДАБ при МС е влязло в сила на 12.05.2025 г.

В проведеното в присъствието на определените му представители интервю, Шаман А. А. разказал, че е роден и живял в [населено място], С.. Посочва, че е учил до втори клас в [населено място]. Работил като общ работник в земеделието. Посочил е, че в България живее заедно с

тримата си братя, като единия му брат Д. има предоставен хуманитарен статут в страната ни. Казва, че в Гърция, от една година живее друг негов брат. Напуснал е С. нелегално, един месец и половина от датата на проведеното с него интервю, заедно с двамата си братя Ид и Шаман, заедно с втория му братовчед М. Х., с група непознати за Турция, откъдето влиза незаконно, заедно с двамата си братя и братовчед си в Република България.

Мотивира молбата си с проблемите, които е имал в С., свързани с неговата сигурност. По думите му преди три години домът му е бил разрушен от военните действия. Посочва, че не знае в момента от кого се управлява града. По неговите думи, малко преди да напусне страната си е станал свидетел на прелитани военни самолети, бомбардировки и сражения. Заявява, че живота му е подложен на опасност заради военните действия и бомбардировките. Посочва, че никъде в С. няма сигурност. Не заявява да е имал проблеми с официалните власти на страната си, както и проблеми на основание етническа принадлежност или религия. Допълва, че не е бил заплашван и жертва на физически и психически тормоз. Твърди, че никога не е бил задържан, арестуван, съден или осъждан.

В хода на административното производство е приета справка № МД-02-483/10.09.2025 г г. на дирекция „Международна дейност“ на ДАБ при МС относно актуалната политическа и икономическа обстановка в С..

Получено е становище от ДАНС с рег. № М 18732/01.11.2024 г., че не възразява да бъде предоставена закрила на Шаман А. А., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С. в случай, че отговаря на условията по ЗУБ.

Изготвено е Становище рег. № 16163/30.09.2025 г. на Н. С., младши експерт в отдел „ПМЗ – О. К.“, РПЦ [населено място], с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденца.

Представен е Доклад от Дирекция „Социално подпомагане“ /л.65/, в който е посочено, че основните права на непридружения непълнолетен в производството за закрила не са нарушени, за него не съществуват преки и непосредствени рискове за физическото, психическото, нравственото, интелектуалното и социално развитие в България, тъй като детето е настанено в дома на брат си. В интерес на детето е да получи закрила в страната.

При така изложената фактическа обстановка ответникът е формирал извод, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Напуснал е С., не за да търси международна закрила, а за да търси по-добър стандарт на живот в посока Европа. В решението е посочено, че изразеното желание на непридружения непълнолетен да помогне на родителите си като достигне до Европа, също не е достатъчно основание да се приеме, че за него са налице основания по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ. Не са посочени никакви относими към предпоставките за предоставяне на статут причини, обосноваващи опасения за преследване. В оспореното решение е мотивирано, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справка относно обстановката в С. е прието, че не може да се направи обоснован извод, че в момента е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на цялата страна, по смисъла, заложен в международното право, при който безогледното насилие в страната достига до такова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че молителят поради самият факт на пребиваване, е изложен на реална опасност да претърпи лични заплахи. Предвид изложеното е прието, че няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т.

3 от ЗУБ.

С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл.8 от ЗУБ за предоставяне на бежански статут, така и по чл. 9, ал. 1-3 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут, нито са налице основания за предоставяне на хуманитарен статут по други причини.

Отчетено е обстоятелството, че заявителят е непридружен непълнолетен, който към момента живее при своя брат Д. А. А., и на когото с решение № 738/14.02.2020 г. на председателя на ДАБ-МС е предоставен хуманитарен статут в Република България. Направен е извод, че неговият най – добър интерес е той да продължи да живее в родното му място, или на мястото му по постоянно местожителство, за него да се полагат грижи на майчин език и той да продължи да живее в културната и/или семейна среда на страната му по произход, заедно с родителите му, с неговите близки и приятели, където ще може да комуникира и живее в обичайната му среда, да не бъде изложен на външна среда, в която за лицето е налице езикова бариера и произтичащи проблеми с комуникацията, както и много други неудобства от социален, психологичен, икономически характер, произтичащи от обстоятелството, че същият се намира извън родината му, без да е подкрепян от неговите родственици.

С оглед изложеното, по молбата на Шаман А. А., гражданин на С. е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил актуална справка от 23.01.2026г.(л.202) за актуалната обществено - политическата обстановка в С..

От Дирекция „Социално подпомагане“ К. село в изпълнение указанията на съда е представен социален доклад изх.№ПР/Д-С-КС/1015-001/11.02.2026 г., изготвен на основание чл. 15, ал. 6 от Закона за закрила на детето и приет по делото. В социалния доклад е посочено, че за детето се грижи неговия брат Д. А. А..

При така установените факти, Административен съд – София-град обосновава следните правни изводи:

Решението е връчено на жалбоподателят на 04.11.2024 г., а жалбата е депозирана на 05.11.2024 г., в преклузивния срок по чл. 87 от ЗУБ и е процесуално допустима.

По същество жалбата е частично основателна по следните съображения:

Съдът намира, че решението е издадено от компетентен орган по смисъла на ЗУБ – Председателя на ДАБ. При издаването на акта е спазена предвидената в закона форма, не са допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и на материалния закон. В процедурата не са нарушени чл.75, ал.2, изр.1 ЗУБ, както и материалноправната разпоредба на чл.9, ал.1, т.3 ЗУБ.

Производството е протекло при стриктно спазване на процедурите, регламентирани в закона и приложимата европейска директива – проведено е лично интервю с молителя в присъствието на преводач. По време на интервюто на чужденеца е предоставена възможност да изложи съображенията си относно неговата молба за предоставяне на международна закрила пред лице, което има правомощия по силата на националното право за провеждането на подобно интервю. Осигурени са всички условия, които дават възможност на кандидата да изложи основанията за своята молба по последователен начин. Интервюто е проведено от интервюиращ орган, който е отчел личните и общите обстоятелства във връзка с молбата на търсещия закрила, който е бил в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто, избран е преводач, който да е в състояние да гарантира подходящо общуване между кандидата и лицето, което провежда интервюто. Общуването се осъществява на предпочетените от кандидата език, освен ако няма друг език, който той разбира и на който той е в състояние да

общува ясно. Когато това е възможно, държавите-членки предоставят преводач от същия пол, ако кандидатът е поискал това, освен ако решаващият орган няма причини да смята, че искането е на основания, които не са свързани със затруднения от страна на кандидата да представи изчерпателно основания за молбата си. От своя страна на проведеното интервю, кандидатът е дал обяснения, свързани с неговата бежанска история, интервюто е обективизирано в протокол от проведено интервю. Оспорващият е подписал протокола, като текстът е бил преведен на разбираем за него език, отново с помощта на преводач от арабски език. На интервюто е присъствал представителят на чуждия гражданин, назначен по реда на ЗПП.

Производството е протекло при спазване на изискването по чл.15, ал.6 от Закона за закрила на детето. Съобразно същото административният орган уведомява дирекция "Социално подпомагане" по настоящия адрес на детето, която изпраща представител и същият изразява становище, а при невъзможност предоставя доклад. В случая е предоставен социален доклад относно чуждия гражданин, явяващ се непридружен непълнолетен и неговите права не са нарушени.

Производството е приключило без забавяне, изготвено е становище от страна на интервюиращия орган съобразно преценка на събраните по преписката доказателства, с което е предложено на оспорващия да бъде отказан статут на бежанец и хуманитарен статут.

Относно статута на бежанец:

Молбата на жалбоподателя за предоставяне статут на бежанец не доказва, че той има основание да се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение в страната си по произход. Съгласно чл.8, ал.1 ЗУБ статут на бежанец се предоставя на лице, което основателно се страхува от преследване поради своята раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. По смисъла на чл.8, ал.4 от закона преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост. В настоящия случай от проведеното интервю се установява, че той не е имал проблеми с официалните власти в страната по произход, не е бил арестуван, не е осъждан, не е членувал в политическа партия, не се интересува от политика, не е имал конкретни проблеми заради изповядваната от него религия, върху него и негови близки и роднини не е оказвано насилие от официалните власти в С.. Бомбардировките са присъщ на водените военни действия по време на гражданската война. Причините за напускане на страната по произход обаче са от личен характер и не представляват преследване по смисъла на чл.8, ал.4 ЗУБ, поради което и не са основание за предоставяне статут на бежанец.

От събраните по делото доказателства не се доказва наличие на преследване или основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическото му мнение и/или убеждение. В тази връзка правилни са изводите за липса на законовите предпоставки за предоставяне на статут на бежанец, предвидени в чл.8 ЗУБ.

Съдът намира, че събраните в съдебното производство доказателства, при приложение на глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне статут на бежанец, издаден от службата на Върховния комисариат на ООН за бежанците, сочат на извод, че жалбоподателят е "мигрант" (лице, което по причини, различни от изброените в определението за бежанец, дадено в Женевската конвенция от 1951 г. и Протокола от

1967 г., доброволно напуска страната си, за да се засели другаде), а не лице, търсещо закрила поради обстоятелствата по чл.8, ал.1 ЗУБ. Молителят е напуснал страната си в търсене на по-висок стандарт на живот. Тази цел не е нелегитимна, но е извън предметния обхват на ЗУБ.

По така изложените съображения законосъобразен се явява изводът на административния орган за липсата на материалноправни предпоставки в процесната хипотеза за прилагане на чл.8, ал.1 ЗУБ за предоставяне статут на бежанец.

Относно хуманитарния статут:

При преценката за наличието на основание за предоставяне на хуманитарен статут, изразяващо се в тежки заплахи срещу живота и личността на чужденеца като цивилно лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да се съобрази задължителното тълкуване на чл.15, б."в" от Директива 2004/83/ЕО, дадено в Решение от 17 февруари 2009 г. по дело № C-465/07 /M. E. and Noor E. vs Straatssecretaris van J. /на разширен състав на Съда на Европейските Общности, по отправено от холандска страна преюдициално запитване за приложението на чл.15 б."в" от Директива 2004/83/ЕО на Съвета (приложимо и по отношение на действащата вече Директива 95/2011). В него е посочено, че съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи. Конкретизирано е, че съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава-членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

В тази част на спора Съдът взе предвид, че жалбоподателят е непридружен непълнолетен, поради което същият е представител на уязвима група. В случая административният орган не е взел предвид висшия интерес на детето, доколкото е изложил доводи, че завръщането му в родината ще позволи да поддържа връзка с роднините си. Тази позиция обаче не държи сметка за насилието над цивилни, както и факта, че детето е било свидетел на случващи се около него военни действия.

В хода на съдебното производство е представен социален доклад от АСП, според който в интерес на жалбоподателя е да се отглежда в сигурна и спокойна среда, да получи подходяща форма на образование, като е посочено, че към момента е настанен в семейството на своя брат Д. А.. Социалния работник поддържа изложеното в доклада, като посочва че в интерес на детето е да остане в страната със статут на бежанец.

Принципът за осигуряване на най-добрия интерес на детето е установен с Конвенцията на ООН за правата на детето. Този принцип е от основополагащо значение за осигуряване на закрила и за защитата на правата на детето, като в българското законодателство понятието е дефинирано в § 1, т.5 вр. т.11 от ДР на ЗЗДет. В този смисъл е и разпоредбата на чл.6а ЗУБ, съгласно която, при прилагането на закона, първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, който принцип Съдът

намира за нарушен.

Изводът за липса на основание за предоставяне на хуманитарен статут "по други причини от хуманитарен характер", свързани с висшия интерес на непълнолетното дете – непридружен кандидат за закрила, е незаконосъобразен поради неправилно приложение на закона – противоречие с чл.24 от Хартата на основните права в Европейския съюз, § 18 от Преамбюла на Директива 2011/95/ЕО, чл.20, § 5 и чл.23 от Директива 2011/95/ЕО, § 33 от Преамбюла на Директива 2013/32/ЕС и от чл.6а ЗУБ. В този смисъл е практиката на ВАС: Решение № 10555 от 21.11.2022 г. по адм.дело № 3815/2022 г., Решение № 3856 от 25.03.2021 г. по адм.дело № 1514/2021 г. и др.

С оглед на горното, жалбата в тази нейна част се прецени от Съда като основателна. Оспореното решение следва да се отмени в частта на отказа за предоставяне на хуманитарен статут и на основание чл.173, ал.2 АПК вр. чл.91 ЗУБ преписката следва се изпрати на ответника за ново разглеждане на молбата, след актуализирана оценка на общата ситуация в С. във връзка с личната история на непълнолетния чужд гражданин, при съобразяване с дадените указания във връзка с прилагане на чл.6а ЗУБ вр. § 1, т.5 от ДР на Закона за закрила на детето.

Така мотивиран, Административен съд-София град, Трето отделение, 57-ми състав

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ Решение № 5233/23.10.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на Шаман А. А., [дата на раждане] в С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., непридружен непълнолетен, за предоставяне на хуманитарен статут.

ИЗПРАЩА преписката на Председателя на Държавната агенция за бежанците, за ново произнасяне по молбата на Шаман А. А., [дата на раждане] в С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., непридружен непълнолетен, за предоставяне на хуманитарен статут, при спазване на указанията, съдържащи се в мотивната част на настоящото решение.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Шаман А. А., [дата на раждане] в С., ЛНЧ: [ЕГН], гражданин на С., непридружен непълнолетен, срещу Решение № 5233/23.10.2024 г., издадено от Председателя на Държавната агенция за бежанците, В ЧАСТТА, с която е отхвърлена молбата на оспорващия за предоставяне статут на бежанец.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд, в 14-дневен срок от съобщението.